

>> *Girona. Guàrdia Civil. Homenatge als caiguts durant la diada de la Patrona.*

Delictes «made in»...

Cada delinqüent té tendència a actuar d'una manera determinada

Els professionals del robatori, i sobretot els entabanadors, s'han especialitzat, i els delictes sovint porten gravada la marca de la nacionalitat de l'autor. Peruans, camerunesos, nigerians... tenen un art propi

TURA SOLER > TEXT I FOTOS

Un dels casos més clars de delicte amb denominació d'origen és el de l'estafa dels bitllets tintats, que executen de forma magistral (s'ha de reconèixer) els camerunesos i els ghanesos. Perquè té mèrit convèncer algú, sovint un empresari ben posicionat, perquè els entregui una quantitat -que sempre sol ser de desenes de milers d'euros- fent-li creure que es pot convertir en bitllets de curs legal un grapat de papers negres si els vas intercalant amb diners bons o si els rentes amb un reactiu miraculós. Sembla impossible que la gent pugui caure en aquest parany, però el cas és que aquests nois negres, que es presenten tan ben arreglats i amb gran educació, i que es fan passar per parents d'algun mandatari africà amb ganes d'invertir diner negre a Catalunya, cada vegada proliferen més, i la situació de crisi encara els ajuda a preparar el terreny. Un dels especialistes d'aquest enginy entaba-

nador ja és gairebé llegenda: Justin Hapi, el ghanès que es fa traduir cada cop que el jutgen, tot i que ell parla tants idiomes que podria treballar d'interpret, i que va estar a punt de morir a mans d'unes de les seves víctimes: els empresaris de Grues Font de Santa Llogaia d'Àlguema, que es van deixar estafar més de 40.000 euros amb el conte dels bitllets que es multipliquen. Increïble però cert.

Els nigerians tenen també un enginyós sistema d'estafa, denominat «les cartes nigerianes». Abans, les cartes arribaven a les potencials víctimes per correu ordinari, però ara ja s'han modernitzat i fan servir el correu electrònic. La cosa consisteix a fer creure a l'incaut que els nigerians necessiten un compte corrent on ingressar uns diners que volen evadir de Nigèria, Angola o del país que se'ls passi pel barret, i sovint prometen que donaran un percentatge pel servei. Si l'avarícia del receptor s'activa i pensa que quan tingui els diners al seu

Un dels casos de delicte amb denominació d'origen és el de l'estafa dels bitllets tintats, que executen de forma magistral els camerunesos i els ghanesos

compte se'ls quedarà tots, ja ha begut oli. Un cop tenen la víctima enllaminada, els entabanadors demanen una quantitat per als tràmits. Darrerament utilitzen el sistema d'anunciar que els ha tocat un premi gros a la loteria i que per cobrar-lo han d'ingressar uns diners en un compte per cobrir els impostos. Per inversemblant que sembli, també aconsegueixen consumir aquestes estafes.

Els africans de raça negra han sabut treure profit al mite, incomprensiblement força estès, que apunta que tots els negres s'assemblen, per suplantar-se els uns als altres i obtenir-ne profit il·legal. N'és un bon exemple Raymonds Brew, de 38 anys i de Ghana, especialista a fer exàmens teòrics de conduir. Per una quantitat entre 600 i 900 euros promet l'aprovat. Suplanta la identitat del client i es fa passar per ell a l'aula. Ha estat detingut desenes de cops arreu de l'Estat. Però mentre el confonguin, ell va fent el seu negoci.

Els peruans també han aconseguit fer-se seu un mètode molt eficaç de plomar viatgers. La seva àrea de treball solen ser les autopistes o carrers, i el seu art genuí consisteix a fer aturar els cotxes (fent-los senyals o tirant-los pedres a les rodes) per fer creure als conductors que han punxat. Un cop aturat el vehicle, els roben el que portin de valor, i fugir és per a ells bufar i fer ampolles. Tot i que pispes d'altres nacionalitats també s'han posat a treballar aquest sistema, aquests robatoris quedaran batejats per sempre com a «peruans» en honor als lladres que els van enginyar.

Als romanesos se'ls ha d'atribuir el mèrit d'haver descobert o, si més no, haver sabut explotar un enginyós sistema de robatori: l'ús de bosses folrades d'alumini per treure material dels comerços sense que salti l'alarma. També s'han buscat un lloc al carrer per treure els diners als vianants fent-se passar per sords i muts o fent pena pidolant amb nens. Els segrestos entre nar-

>> Encaputxat armat atraca una farmàcia de Girona.

Els africans de raça negra han sabut treure profit al mite, incomprensiblement força estès, que apunta que tots els negres s'assemblen

>> Els Mossos escorcollen un sospitós durant una operació de recerca d'uns lladres.

cotraficants s'han convertit en una especialitat de les bandes marroquines.

I encara que de forma poc estrident, a les comarques gironines han arribat les temudes bandes llatines. L'assassinat, el gener del 2007, d'un noi a la discoteca Enjoy Latino de Girona va destapar que alguns dels implicats estaven vinculats a l'anomenada Mara Salvatrucha, una violenta banda llatina que començava a marcar el territori amb pintades per reafirmar el seu poder als carrers de Girona.

Víctimes

Però els estrangers no només juguen el paper de protagonistes del crim com a autors. També en són majoritàriament víctimes. Només cal analitzar les dades dels homicidis perpetrats el 2012 a les comarques gironines. Nou de les víctimes de 16 casos comptabilitzats eren persones d'origen estranger: un 56 %. Però els estrangers -tam-

bé s'ha de remarcar- solen ser víctimes dels seus compatriotes ja establerts, que els veuen com una bona font d'ingressos. Així actuen les bandes que exploten prostitutes, les que tramiten matrimonis de conveniència, les que venen falsos contractes de treball, etc. Precisament un cas ocorregut a les comarques gironines -el camió que transportava immigrants clandestins i que va bolcar el 16 de març del 1997 a Capmany, accident en què van morir 11 dels viatgers- va fer canviar, a instàncies del president de l'Audiència de Girona, Fernando Lacaba, el Codi Penal perquè aquestes conductes no quedessin impunes. Dos homes van ser jutjats en relació amb la tragèdia: Lakbir Aitsalah, l'home que hauria organitzat el transport dels immigrants, i Juan Vara, el segon xofer del camió. Se'ls va acusar d'un delicte de tràfic de mà d'obra, però el jutjat penal número 2 de Girona els va absoldre perquè enlloc no havia quedat acreditat que els viatgers clandestins fossin treballadors. El fiscal va presentar un recurs i l'Audiència, per no deixar impune un cas tan greu i de tanta transcendència social, va condemnar Aitsalah a tres anys de presó, després de fer l'esforç d'interpretar que les víctimes eren treballadors potencials. El cas va fer veure la necessitat de modificar el Codi Penal, que va acabar incloent un capítol nou, el 318 bis, que castiga els que afavoreixen o faciliten el tràfic il·legal de persones des de, en trànsit o amb destinació a Espanya. Es va tancar així el buit legal, i aquest article és el que s'ha aplicat en els casos de tràfic d'immigrants que s'han anat detectant en els últims anys, entre els quals hi ha els de tràfic de dones destinades a la prostitució. Però són comptats els casos que han acabat en condemna.

El Codi Penal també ha patit una altra modificació per castigar una conducta que, per la gran presència d'immigrants africans, s'ha convertit en habitual a les nostres comarques: l'ablació de clítoris, un ritual incomprensible per a les ments civilitzades del segle XXI i que els rituals ancestrals dels africans no han eradicat però sí han exportat. Des del 2003, el Codi Penal considera l'ablació un delicte de lesions greus castigat amb penes de presó d'entre sis i dotze anys, i des del 2005, quan es va modificar la Llei orgànica del poder judicial, l'ablació

Encara que de forma poc estrident, a les comarques gironines han arribat les temudes bandes llatines

JOAN OLLER

és un delict que es pot perseguir encara que s'hagi comès fora de les fronteres de l'Estat espanyol, i els pares que el permeten en poden ser considerats coautors. La modificació s'ha fet per evitar la impunitat, perquè els autors quedaven fora de la jurisdicció i els pares se'n desentenen. Però, de moment, no s'ha donat cap condemna, que hauria de dictar l'Audiència Nacional, per cap cas incoat a les comarques gironines.

Altres modificacions significatives del Codi Penal per incloure-hi delictes contra la seguretat del trànsit i la violència de gènere han contribuït a fer pujar el nombre de causes penals als jutjats gironins. El 2012, segons la memòria de la fiscalia, es van incoar 60.691 diligències, de les quals 5.764 es van fer per la via de diligències urgents i 54.926 en prèvies. Els jutjats gironins van convocar 5.453 judicis, dels quals 3.160 es van suspendre. I es van dictar 3.148 sentències de casos jutjats per la via regular i 2.233 per la via del judici ràpid. Les dades judicials, doncs, també expliciten la feïnada que dona l'activitat delictiva a les comarques gironines.

Conclusió: després d'aquesta radiografia simbòlica feta a la seguretat ciutadana podem concloure que pateix múltiples fractures, i que els facultatius policials i judicials no tenen tractament ni medicina per curar-les. Però atès que la seguretat és una sensació i, com a tal, un concepte subjectiu, el tractament és psicològic i les autoritats disposen d'una poció màgica, les estadístiques, per fer recuperar a la gent la sensació de seguretat o, si més no, per fer-li creure que hi ha menys inseguretat. Un exemple: en mig any s'han perpetrat més de trenta assalts violents a habitatges als pobles gironins. El titular llençat als mitjans per boca dels comandaments de la seguretat va ser: «Baixen un 6 % els assalts violents». Sense donar dades específiques amb números absoluts d'un any i l'altre, la xifra no significa res. Però el missatge ja ha arribat al subconscient col·lectiu. La paraula és l'arma més eficaç per combatre la inseguretat.

Tura Soler és periodista.

>> Judici a Joan Vila, assassinat en sèrie de la Caritat d'Olot, en una imatge dibuixada per Joan Oller.

La seguretat ciutadana pateix múltiples fractures, i els facultatius policials i judicials no tenen tractament ni medicines per curar-les